

METSÄMIESTEN SÄÄTIÖN
60-VUOTISJUHLASEMINAARI
18.11.2008

Tutkimuksen asema metsäpoliittisessa päätöksenteossa

Professori Jussi Uusivuori

Metsäntutkimuslaitos

Esityksen sisältö

- Sektoritutkimuksen rakenneuudistus
- Esimerkkitapauksia tutkimuksen roolista politiikan teossa
- Arviot ja suositukset tutkimuksen ja politiikan välisistä suhteista

Sektoritutkimuksen rakenneuudistus

**Valtion sektoritutkimusjärjestelmän
rakenteellinen ja toiminnallinen kehittäminen**

2004

Selvitysmiesraportti
Professori Jussi Huttunen

**Sektoritutkimuksen
selvitysraportti**

Professori Jorma Rantanen

2008

Huttusen raportti 2004: suositukset

- *Sektoritutkimuksen neuvottelukunta* perustettava valtion tiede- ja teknologianeuvoston tai valtioneuvoston kanslian yhteyteen.
 - seuraa ja koordinoi tutkimuslaitosjärjestelmän toimintaa ja kehittämistä
- Neuvottelukunnalle *pysyvä sihteeristö*, joka arvioisi ja antaisi lausunnot merkittävistä tutkimuslaitosjärjestelmää koskevista muutoksista ja kehittämistoimista.

Rantasen raportti 2008: suositukset

- Sektoritutkimuksen kehittämiseksi luodaan kansallinen sektoritutkimus-policy ja keskipitkän aikavälin *toimintaohjelma*.
- Sektoritutkimuksen neuvottelukunta ohjaa ja koordinoi sektoreidenvälistä tutkimusta käyttäen *tilaaja-tuottajamallia*.

Sektoritutkimuksen kehittämisestä

- Sektoritutkimuksella oma roolinsa tutkimuskentässä: Sektoritutkimusta ei kuitenkaan tulisi liiaksi eristää tutkimuksen kokonaiskentästä.
- Mieluummin tulisi suunnitella toimintaohjelmia koko tutkimuskentälle.
- Jakoa yliopistot ja perustutkimus vs. sektoritutkimuslaitokset ja soveltava tutkimus ei tulisi kategorisesti korostaa.

Sektoritutkimuksen kehittämistä

- Tuottaja-tilaajamalli voi laajentaa tutkimusehdotusten arviointikriteerejä.
- Malli voi johtaa liian ahtaasiin tutkimusteemoihin.
- Kysymys siitä, kuinka suuri osa tutkimuksesta kulkeutuisi neuvottelukunnan kautta.
- Minkälainen tutkimus luokiteltava sektoreiden väliseksi: esim. yhteiskunnallis-taloudellinen tutkimus metsäalalla tyypillisesti sektoreiden välistä tutkimusta.

Sektoritutkimuksen kehittämistä

- Yhteistyö tutkimuslaitosten välillä voisi tehostua, jos tutkijoille annettaisiin konkreettinen mahdollisuus allokoida työkuukausiaan 'ristiin' yli tutkimuslaitosrajojen.
- Tutkimuslaitosten kokeneille tutkijoille tulisi luoda yllykkeitä/pakotteita pitää tutkimuskohteistaan ja -kokemuksistaan yliopistokursseja.
 - lisätä yliopistojen luentokurssitarjontaa
 - tiedon koostaminen
 - tiedon siirtäminen yliopistoille ja nuorille

Esimerkkitapauksia tutkimuksen roolista politiikan teossa

- Kansallinen metsäohjelma
- Pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategia
- Metsäveromuutos-esitykset

Tutkimuksen roolista politiikan teossa: Kansallinen metsäohjelma

- Positiivista, että tutkimuksen merkitys tajuttiin.
- Tutkimustuloksia ei täysin hyödynnetty oikein.
- Osoitti mallinnustarpeen yhdistää metsänomistajien käyttäytymisen kuvaus metsäteollisuuden kuvaukseen.

Tutkimuksen roolista politiikan teossa: Ilmasto- ja energiastrategia

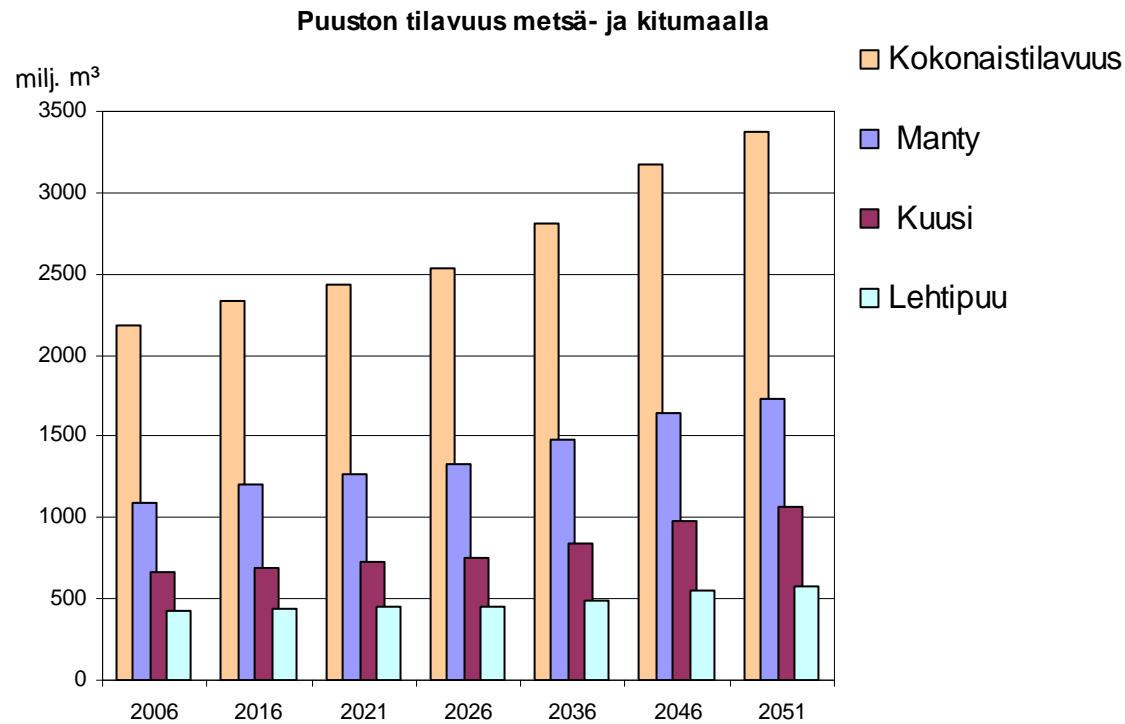
- Tutkimuksen keskeinen merkitys ymmärretty.
- Sektoreiden välisessä tutkimuskoordinaatiossa puutteita.
- Hiilinielujen rooli jää strategiassa olemattomaksi.
- Osoitti mallinnustarpeen yhdistää energiasektorin ja metsäsektorin kuvaukset.

Puuston tilavuus metsä- ja kitumaalla

MELA-arvio

Lähde: Salminen 2008

Tutkimuksen roolista politiikan teossa: Hallituksen esitys eduskunnalle eräiksi metsäverotusta koskeviksi muutoksiksi

- Olemassa olevaa tutkimusta ei käytetty tukena.
- Kansallisesti tärkeisiin asiakohtiin olisi voinut saada selvennystä tutkimuksesta.
 - Puun myyntitulojen väliaikainen verohuojennus.
 - Metsävähennyksen tulkitseminen taloudelliseksi tueksi on tutkimuksen näkökulmasta ongelmallista.

Arviot ja suositukset tutkimuksen ja politiikan välisistä suhteista

- Ministeriöissä hyvä tietämys, mitä lyhyen tähtäimen tietotarpeita niillä itsellään on.
- Tutkijoilla näkemystä, mitä tutkimusta sektorin pitkän aikavälin kehittämiseksi tarvitaan.
- Ministeriöiden tutkimuspyyntöjärjestelmiä tulee kehittää. Tulosohjauksessa vaikeutena vähäiset resurssit ja aikapula.

Arviot ja suositukset tutkimuksen ja politiikan välisistä suhteista

- Poliitiikan valmistelussa tulisi rutiininomaisesti ensin selvittää yli sektoreiden, mitä tutkimusta teemasta on olemassa.
- Tutkimusta ei pitäisi teettää itsetarkoituksellisesti, varmuuden vuoksi.
- Tutkimusta ei pitäisi kohdella politiikan teon jatkeena.

Arviot ja suositukset tutkimuksen ja politiikan välisistä suhteista

- Tutkimus voi aidosti hyötyä tiiviimmistä kontakteista politiikan tekijöihin/valmistelijoihin.
- Poliitiikan tekoa ja tutkimusta ei kuitenkaan tarvitse keinotekoisesti saattaa liian lähelle toisiaan.
- Tutkimus tarvitsee oman rauhan ja itsenäisyyden ollakseen tutkimusta.

METSÄMIESTEN SÄÄTIÖN
60-VUOTISJUHLASEMINAARI
18.11.2008